

Силабус курсу Тренінг особистісного зростання

Початковий рівень вищої освіти (короткий цикл) – молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма «Психологія»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно графіку

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП к.п.н., доц. **Шафранський Володимир Васильович**
доцент кафедри психології та соціальної роботи

Контактна інформація V_Shafran@ukr.net, +380984476425

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Тренінг особистісного зростання» покликана ознайомити студентів із загальними основами та методикою проведення тренінгу особистісного зростання як навчальною дисципліною та видом практичної діяльності психолога, показати можливості використання наукових та прикладних психологічних знань у сфері освіти, формувати початкові уміння та навички інформаційно-аналітичної діяльності в галузі практичної психології, розвивати професійне мислення, сприяти професійному самовизначенню та особистісному розвитку студентів. Об'єкт курсу – тренінг особистісного зростання як ефективний засіб розв'язання проблем спілкування, а його предмет – спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Загальна характеристика психологічного тренінгу	Знати поняття «тренінг», «тренінг особистісного зростання», «соціально-психологічний тренінг». Значущість психологічного тренінгу. Основне завдання тренінгу особистісного зростання.	Складання структурних схем
4 / 4	2. Предмет, проблеми і методи дослідження професійної ідентичності працівників	Розуміти предмет, проблеми і методи дослідження професійної ідентичності працівників. Знати структурно-динамічний підхід до професійної ідентичності у науковій літературі.	Дискусійне обговорення
2 / 2	3. Група як важливий чинник психологічного тренінгу	Розкривати основні характеристики переваг групової форми роботи. Оцінювати ефективність проведення тренінгу.	Тестові завдання
2 / 2	4. Змістові, організаційні та методичні аспекти проведення тренінгів	Розуміти суть соціально-психологічного навчання в умовах тренінгу. Змістові, організаційні і методичні аспекти ведення тренінгової групи.	Реферативні повідомлення

2 / 2	5. Характеристика основних тренінгових методів і форм	Знати методичні прийоми, які використовуються на тренінгах, правила вибору методів тренінгу, основні тренінгові форми.	Дискусійне обговорення
2 / 2	6. Технологія ведення тренінгу професійної ідентичності	Знати теоретичне і прикладне обґрунтування алгоритму складання програми тренінгу професійно-психологічного спрямування.	Тестові завдання
2 / 2	7. Професійна ідентифікація в умовах тренінгу	Розкривати цільові аспекти використання тренінгу професійної ідентичності, механізми досягнення мети в умовах тренінгу професійної ідентичності.	Дискусійне обговорення
4 / 4	8. Особистість на шляху до особистісного зростання	Розкривати психологічну структуру особистісного зростання. Знати значущість тренінгу особистісного зростання.	Тестові завдання
2 / 2	9. Організаційно-практичні аспекти та процес групового тренінгу	Розуміти вимоги та принципи до комплектування групи та структуру тренінгового заняття.	Дискусійне обговорення
2 / 2	10. Тренінг комунікативної компетенції майбутніх працівників	Розкривати види та динаміку міжособистісних відносин. Знати особливості тренінгу професійних комунікацій у практиці роботи працівника.	Реферативні повідомлення
2 / 2	11. Професійна ідентичність та професійне зростання	Розуміти суть особистісно-професійного розвитку людини в нових соціально-економічних умовах, трансформації особистості в тренінгах професійного зростання та способи її вимірювання.	Тестові завдання

Літературні джерела

1. Активні форми взаємодії викладача і студентів у навчально-виховному процесі вищої школи: організаційно-методичні аспекти: навчально-методичний посібник для викладачів і наставників академічних груп / О. О. Дем'яненко. Біла Церква, 2019. 35 с.
2. Баранівський, В. Ф. Основи психології та педагогіки: посіб. для підгот. до іспитів / В. Ф. Баранівський, Л. Ф. Терещенко. Київ: Паливода А.В., 2018. 223 с.
3. Бідюк, І.А. Педагогічна психологія. Навчальний посібник / І.А. Бідюк, О.Д. Научитель. Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». 2017. 57с.
4. Євтух М.Б. Педагогічна психологія: Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. Київ: в-во Кондор, 2019. 420 с.
5. Єгорова Т. Д. Ефективна комунікація: публічний виступ: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 164 с.
6. Жаворонкова Г.В., Скібіцький О.М., Сівашенко Т.В. Управління конфліктами: навч. посіб. Київ : Каравела, 2018. 318с.
7. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник/ Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. та ін. Київ: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.
8. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: метод. рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
9. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.
10. Лефтеров В.О., Форманюк Ю.В., Третьякова Т.М. Теорія і практика психологічного тренінгу: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Одеса: Фенікс, 2021. 44 с.
11. Методика проведення тренінгів з розвитку професійної компетентності андрагогів: методичні рекомендації / Баніт О. В., Коваленко О. Г. Київ: ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 104 с.

12. Методичні рекомендації з проведення тренінгових занять для підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості / Л.М. Карамушка, О.В. Креденцер, К.В. Терещенко та ін.; за ред. Л.М. Карамушки. К. : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2018. 49 с.

13. О. Хлівна, Я. Хлівний Тренінг як засіб динамічного навчання та розвитку особистості. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (10-14 травня 2021 року)* / за заг. ред. Я.О.Гошовського, О.В.Лазорко, Т.І.Дучимінської, А.В.Кульчицької, А. Б.Мудрик, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. – 132 с.

14. Соціально-психологічний тренінг і маніпуляція: навч.-метод. посіб./ В.В.Балахтар. – Вижниця :Видавництво «Черемош», 2017. 432 с.

15. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу: навч. посіб. / Афанасьєва Н. Є., Перелигіна Л. А.; Нац. ун-т цивіл. захисту України. Харків: ХНАДУ, 2017. 315 с.

16. Теоретичні основи психологічного тренінгу: метод. рекомендації / М. Е. Білова. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 36 с.

17. Терещенко К. В. Зміст та структура тренінгу розвитку толерантності персоналу закладів освіти в умовах соціальної напруженості. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2017. № 1 (8). С. 65–75.

18. Тренінги з розвитку професійної компетентності андрагогів: практичний посібник / Авт. кол.: Баніт О. В., Коваленко О. Г., Котирло Т. В., Піддячий В. М., Самко А. М., Шарошкіна Н. Г. Київ: ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, 2021. 407 с.

19. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін.; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 323 с.

20. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання.: навч. Посібн. / В. М. Федорчук Київ: Центр учбової літератури. 2017. 250 с.

21. Хейден Дж. Міф про мотивацію. Як налаштуватися на перемогу. Перекл. Асташов О. Київ: Наш Формат, 2019. 192 с.

22. Чалдині Р. Переконавання: революційний метод впливу на людей; пер. з англ. Т. Микитюк. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 352 с.

23. Шафранський В.В. Предиктори розвитку творчих спроможностей майбутніх фахівців. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. Харків. 2021. Вип. 64. С. 147-157.

24. Шафранський В.В., Колісник М.І. Тренінг розвитку невербальної креативності. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Психологія*. Харків. 2022. Вип. 66. С. 376-388.

25. Sibeko G, Milligan PD, Roelofse M, Molefe L, Jonker D, Ipser J, et al. Piloting a mental health training programme for community health workers in South Africa: an exploration of changes in knowledge, confidence and attitudes. *BMC Psychiatry*. 2018;18:191.

26. *Zawadzka A. M. Psychologia zarządzania w organizacji*. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.

Інтернет-ресурси

27. Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства «ТОБТО» Київ, 2017. с. 8. URL: <https://insha-osvita.org/wp-content/uploads/2020/12/Abetka-Facilitation-Insha-Osvita.pdf>

28. Абетка неформальної освіти, фасилітації і тренерства «ТОБТО». Київ, 2017. С. 42. URL: <https://insha-osvita.org/wp-content/uploads/2020/12/Abetka-Facilitation-Insha-Osvita.pdf>

29. Бібліотека ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету. URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/>

30. Вправи для розвитку міжпівкульної взаємодії. (2020). [Електронний ресурс]. URL: <http://autta.org.ua/ua/materials/material/vpravi-dlya-rozvitku-m-zhp-vkulnoi-vzaiemod-i/>

31. Гніда Т., Лунченко Н., Луценко Ю. Настільна книга тренера з питань пробації: практичний посібник / авт. кол. Т. Б. Гніда, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко; заг. ред. Ю. А. Луценко. Біла Церква: Час Змін Інформ, 2021. 88 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/728931/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

32. Голідей Р. Напролом. Мистецтво перетворювати перешкоди на перемоги / Перекл. Асташов О. Київ: Наш Формат, 2017. 168 с. URL: <https://nashformat.ua/products/ebook-naprolom.-mystetstvo-peretvoryuvaty-pereshkody-na-peremogy-620072>

33. Грант-Галворсон Г. Успішні. Як ми досягаємо мети / Перекл. Павленко І. Київ: Наш Формат, 2019. 256 с. URL: <https://nashformat.ua/products/uspishni.-yak-my-dosyagaemo-mety-709290>

34. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

35. Ніколаєв Л. Навчання дорослих з використанням тренінгових технологій: психологічні аспекти. С. 2. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/15034>
36. Психологіс – енциклопедія [практичної психології](http://psychologis.com.ua/). URL: <http://psychologis.com.ua/>
37. Синхронізація півкуль головного мозку. Вправи та практики активації. (2020). URL: <https://yak-zrobyty.in.ua/sinxronizaciya-pivkul-golovnogo-mozku-vpravi-ta-praktiki-aktivacii/>
38. Шеннон О'Коннелл, Абдул Салам Медені. Посібник для тренера: Як підготувати та провести тренінг, що матиме вплив. Б. м.: Б. в., 2017. 11-12. URL: <https://www.ndi.org/sites/default/files/Manual%20for%20trainers.pdf>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1 (підсумкове тестування)	Заліковий модуль 2 РКР (ректорська к/р)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)
30%	40%	30%
7 тиждень	13 тиждень	14 тиждень
Усне опитування під час занять – 40 балів (4 тем по 10 балів) Модульна контрольна робота – 60 балів	Усне опитування під час занять – 70 балів (7 тем по 10 балів) Письмова робота – 30 балів	1. Написання КПІЗ (вибір теми, складання плану, написання роботи) – 70 балів 2. Захист КПІЗ – 30 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре

D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом